ČINNOSŤ PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKOCH 2021 a 2022

Ing. Boris Gregor
Protimonopolný úrad SR
Brno, 9. november 2022

Prehľad prezentovaných noviniek o činnosti PMÚ SR

- Prehľad činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže
- Činnosť priorizačnej komisie
- Súťažná advokácia
- Medzinárodná spolupráca: Odborné webináre realizované pre zástupcov úradu na ochranu hospodárskej súťaže v Čiernej Hore
- Analýza činnosti Protimonopolného úradu SR v oblasti hospodárskej súťaže počas rokov 2011-2021
- Prehľad vybraných rozhodnutí úradu

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 1: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti kartelov** v období rokov 2017 až 2022

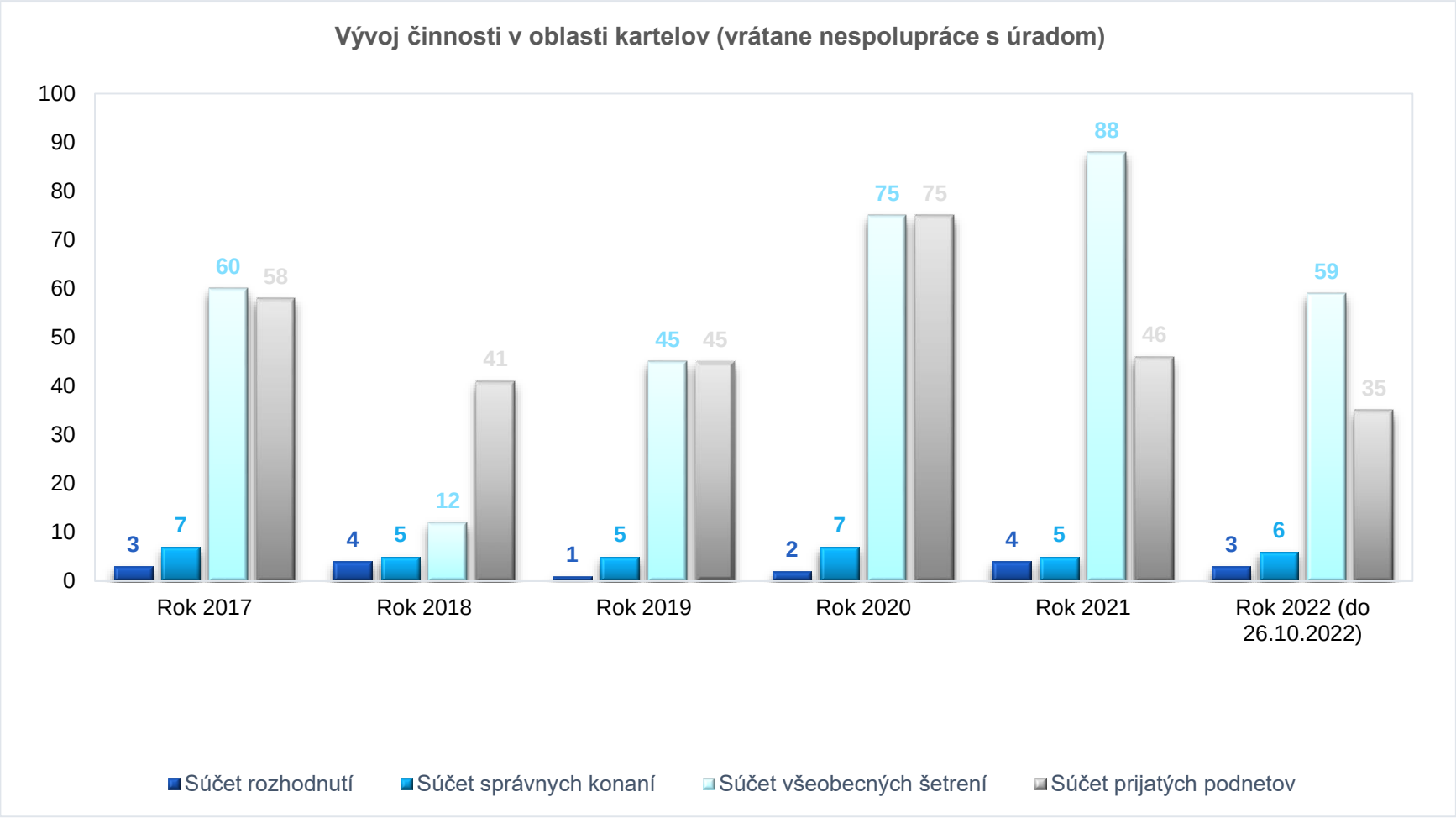

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 2: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti vertikálnych dohôd** v období rokov 2017 až 2022

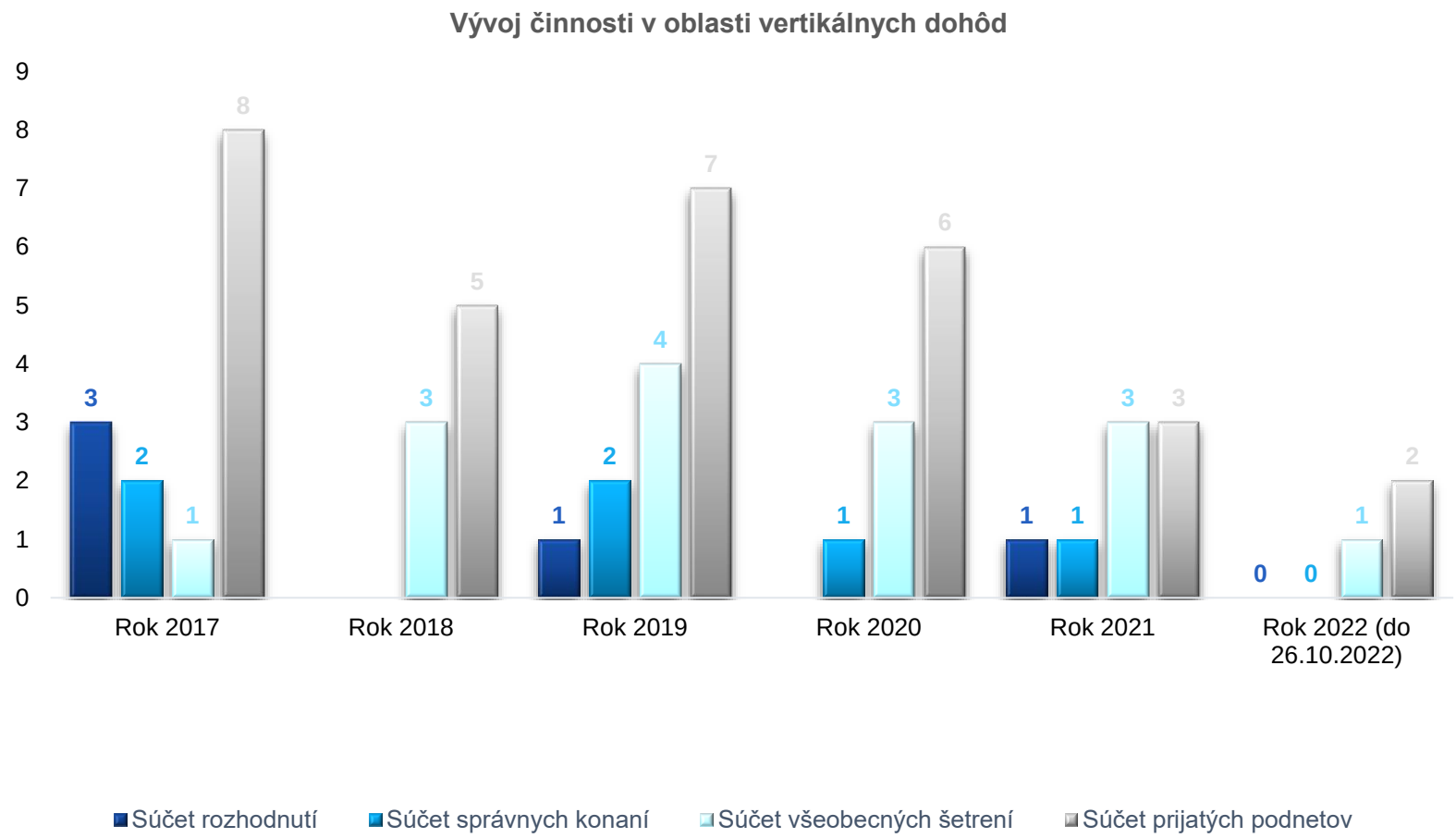

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 3: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti zneužívania dominantného postavenia** v období rokov 2017 až 2022

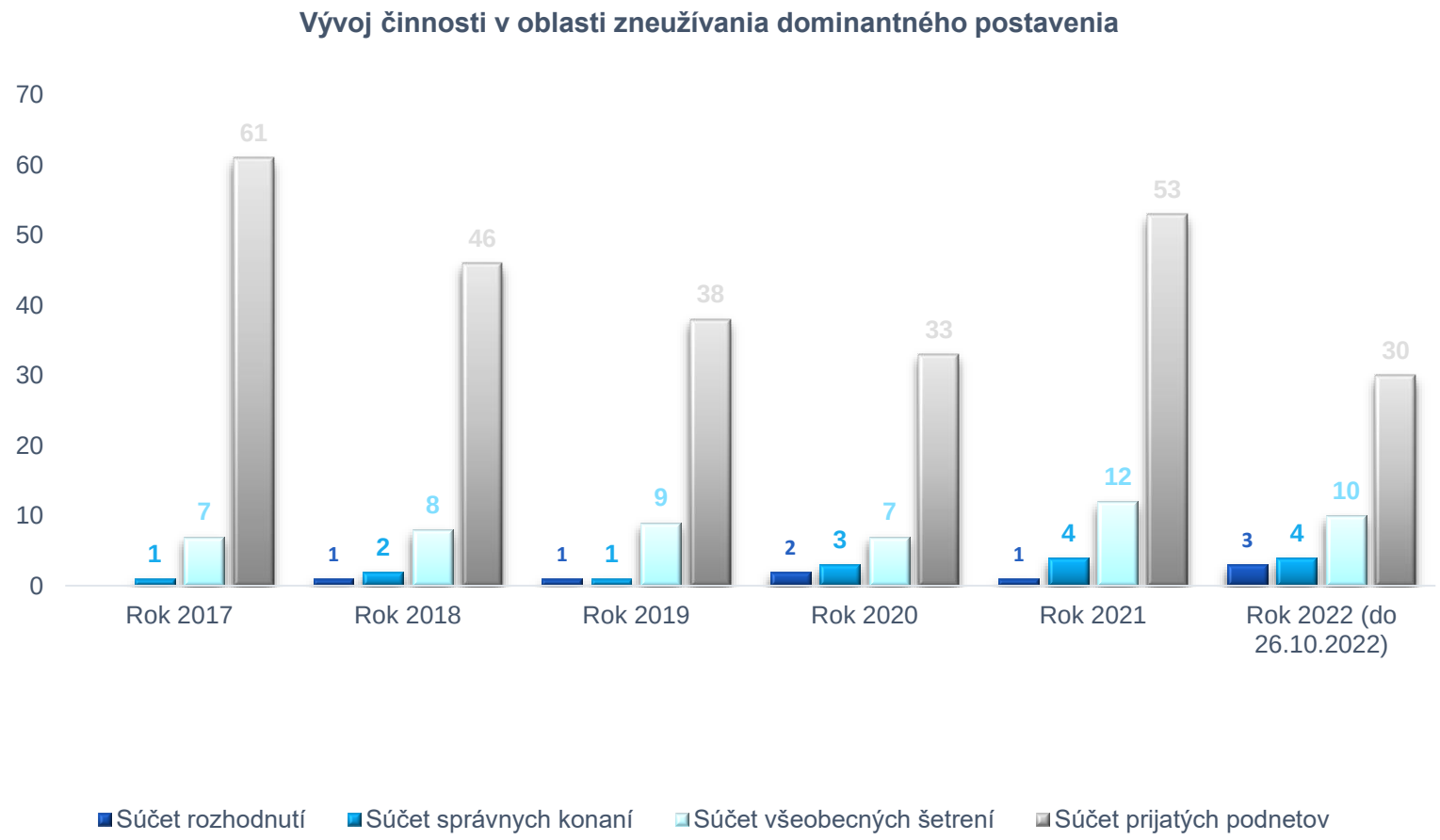

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 4: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti protisúťažných opatrení orgánov štátnej správy a samosprávy** v období rokov 2017 až 2022

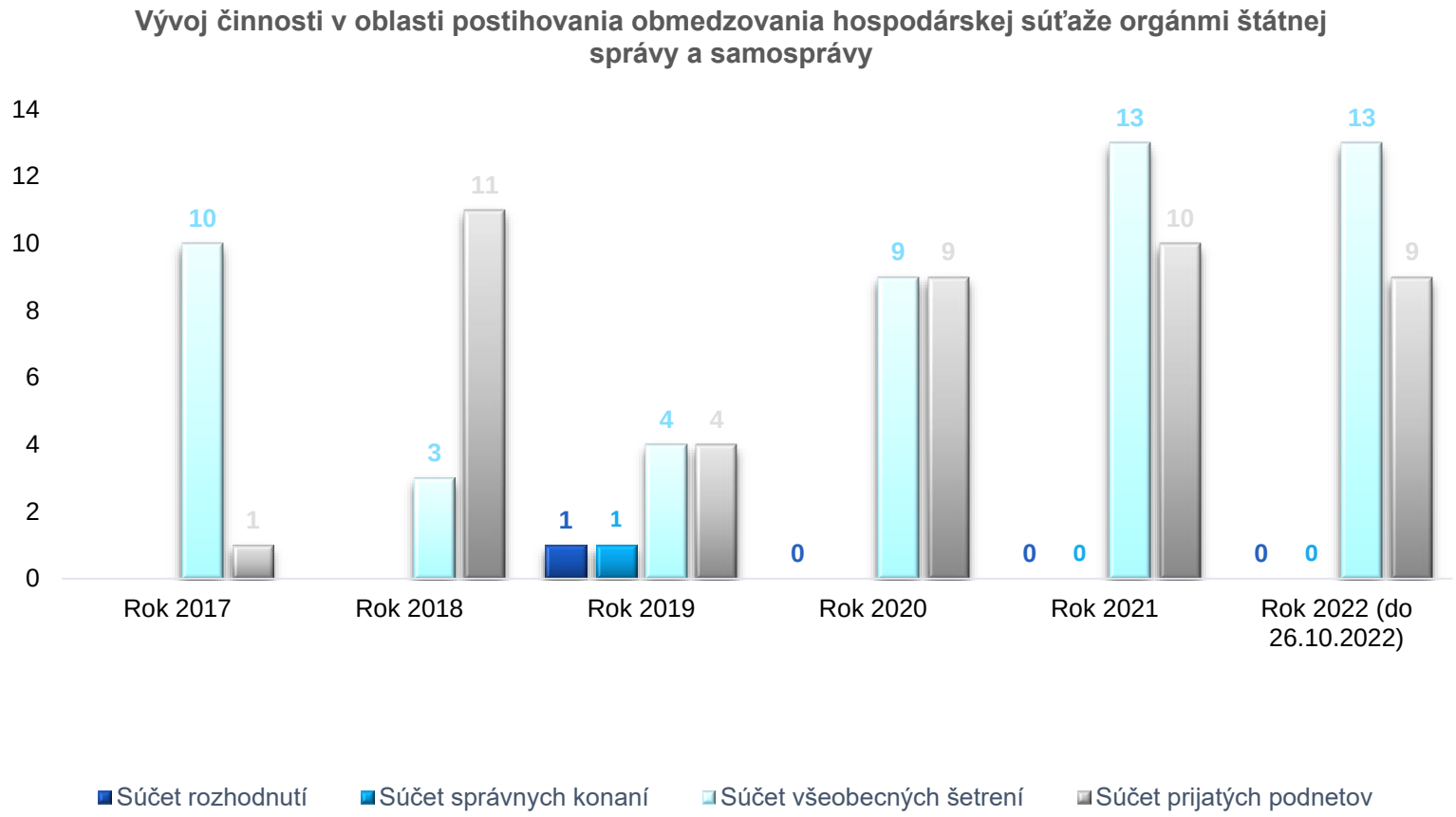

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 5: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní a šetrení **v oblasti kontroly koncentrácií** v období rokov 2015 až 2022

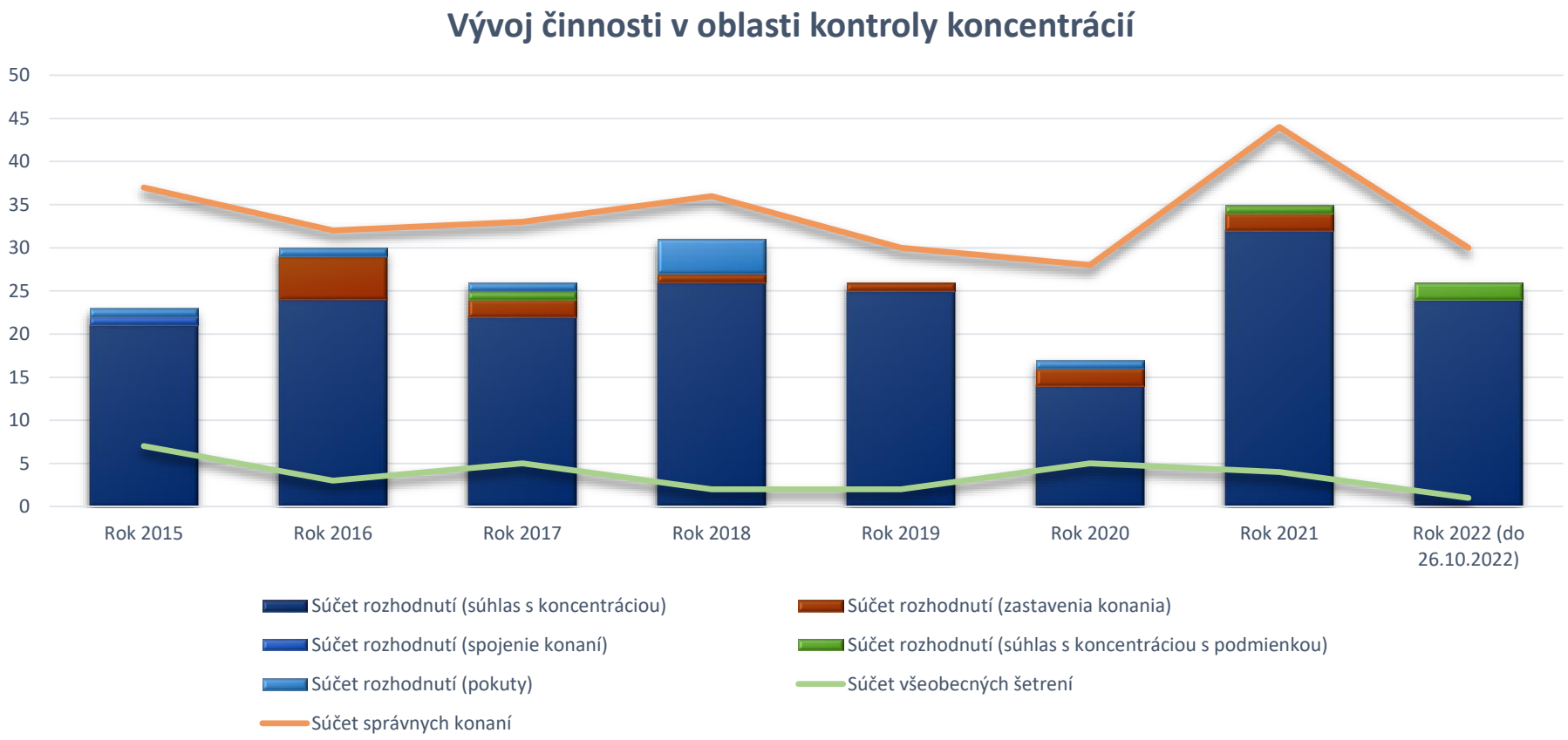

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Prehľad počtu rozhodnutí úradu za rok 2022 (do 26.10.2022)

Rozhodnutia úradu a Rady úradu za rok 2022 (do 26.10.2022)	Prvý stupeň	Rada úradu	Spolu
Odbor kartelov	3	3	6
Uloženie pokuty	3	3	6
Odbor koncentrácií	27		27
Súhlas s koncentráciou	24		24
Súhlas s koncentráciou s podmienkou	2		2
Nesúhlas s výnimkou (§ 10 ods. 4 ZOHS)	1		1
Odbor štátnej pomoci	9		9
Uloženie pokuty	9		9
Odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd	5	1	6
Odpustenie zmeškania lehoty	2		2
Uloženie plnenia záväzkov	1		1
Uloženie pokuty	2		2
Zrušenie prvostupňového rozhodnutia		1	1
Celkový súčet	**44**	**4**	**48**

Inšpekcie

Vývoj počtu úradom realizovaných inšpekcií významne ovplyvnili rozhodnutia súdov o žalobách o nezákonný zásah, ktoré majú podnikatelia možnosť podať v súvislosti s inšpekciou. Najmä v roku 2016 došlo z istého hľadiska až zneisteniu úradu pri výkone tejto jeho významnej právomoci. Aj keď v ďalších obdobiach došlo k oživeniu činnosti úradu v tejto oblasti, počet vykonaných inšpekcií v rokoch 2020 a 2021 významne negatívne ovplyvnili dlhotrvajúce striktné protipandemické opatrenia na Slovensku.

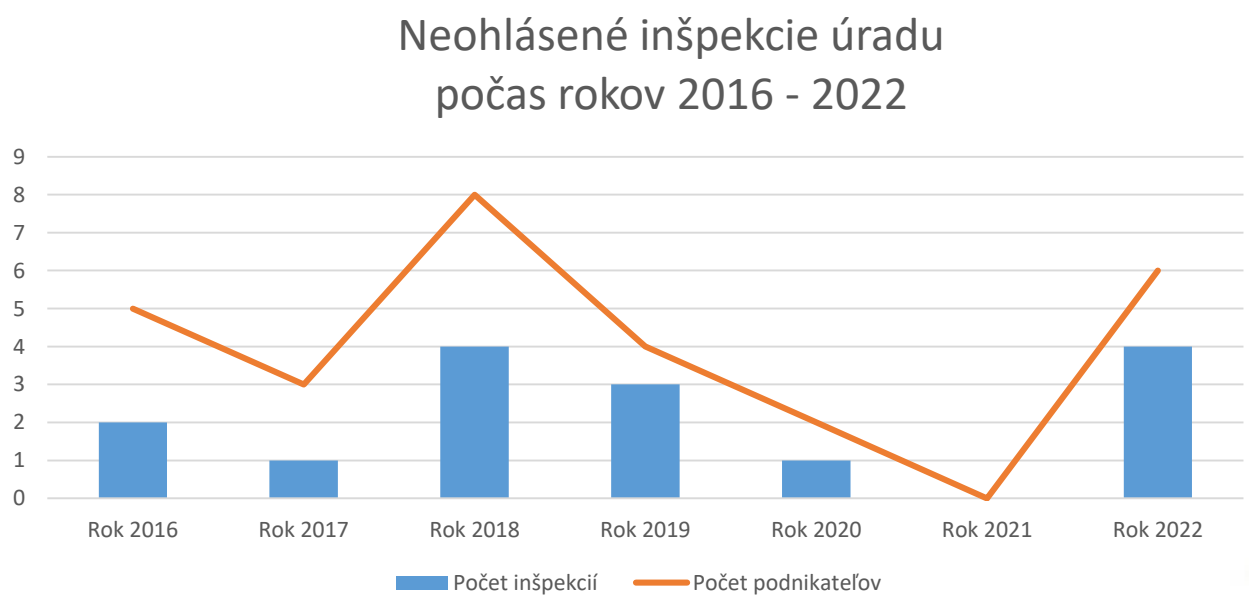

Činnosť Priorizačnej komisie úradu

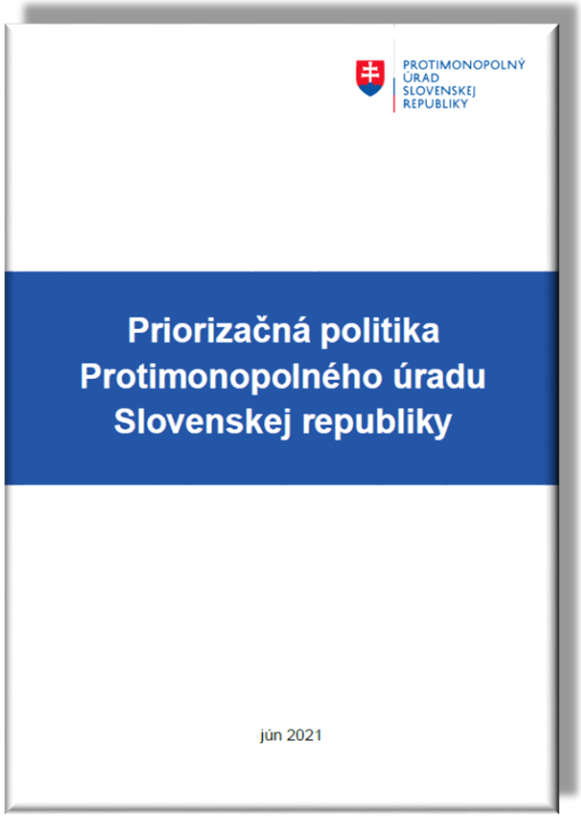

Priorizačné kritériá:

1. **Závažnosť**
2. **Význam prešetrovaného trhu**
3. **Pravdepodobnosť úspechu**

Zásah úradu z hľadiska jeho formy (či určitý súťažný problém je vhodné riešiť správnym konaním alebo súťažnou advokáciou)

Krátkodobé priority z hľadiska praktík či sektorov

- **kartely, bid rigging vo verejnom obstarávaní, neoznámené koncentrácie**
- **internetový predaj/e-commerce a digitálne platformy, automotive/výroba a predaj motorových vozidiel, informačné technológie a systémy, zdravotníctvo**

Zneužitie mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením infekčného ochorenia COVID-19, a to zneužitím dominantného postavenia alebo uzatvorením zakázanej dohody obmedzujúcej súťaž s vplyvom (aj potenciálnym) na spotrebiteľov alebo ostatných účastníkov trhu

Verejná konzultácia návrhu uplatňovania priorizačnej politiky v činnosti PMÚ SR

Štatút a rokovací poriadok predsedom úradu zriadenej priorizačnej komisie úradu

Činnosť Priorizačnej komisie úradu

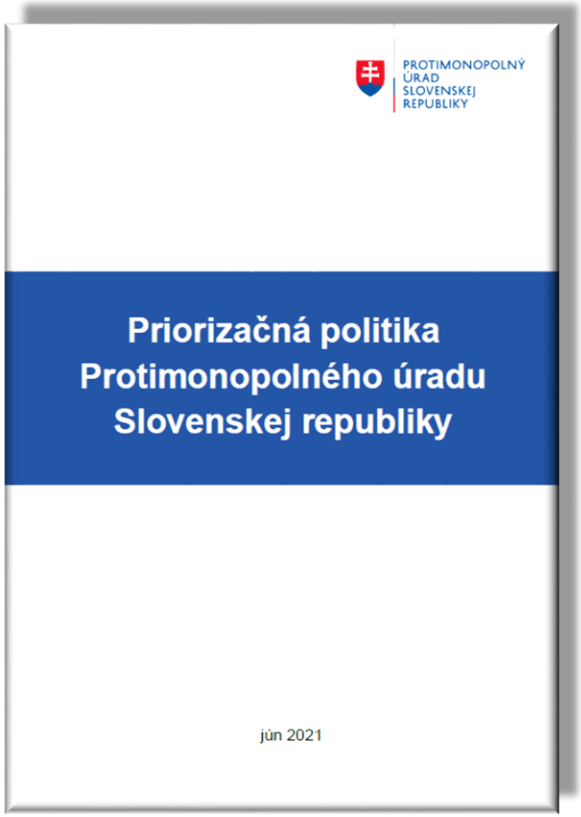

	Rok 2021	Rok 2022 (do 31.10.2022)
OKT	4	3
OZDPaVD	2	2
OK	1	
Spolu	**7**	**5**

- v 11 prípadoch bolo konštatované, že spĺňajú podmienky na uplatnenie priorizačnej politiky, a teda podľa § 16 ods. 2 zákona nepredstavujú prioritu pri presadzovaní práva podľa odseku 1 písm. j) a § 1 ods. 1 ZOHS a v 1 prípade bolo odporučené ďalšie prešetrovanie

Súťažná advokácia

Medzirezortné pripomienkové konania, stanoviská úradu a advokačné listy

Cieľom súťažnej advokácie je preventívne pôsobiť na odbornú verejnosť, podnikateľov a politikov, vysvetľovať a presadzovať princípy súťaže a prispievať k tvorbe súťažnej kultúry. Súťažná advokácia zahŕňa široké spektrum činností od pripomienok úradu v rámci medzirezortného pripomienkového konania cez rôzne iniciatívne materiály a aktivity úradu, vzdelávanie v oblasti súťažnej politiky po komunikáciu s verejnosťou.

Prehľad riešenia súťažných problémov cestou súťažnej advokácie:

- obmedzenie činností určitých kategórií maloobchodných prevádzok počas pandémie
- stanovenie dĺžky otváracích hodín určitých typov prevádzok
- regulácia cien v oblasti areálových rozvodov
- špecifikácia gabionov pre zákazky verejného sektora
- avizované návrhy na zmeny európskej legislatívy v oblasti spoločnej poľnohospodárskej politiky

Obmedzenie činností určitých kategórií maloobchodných prevádzok počas pandémie ochorenia COVID-19

Úrad v decembri 2021 upozornil ÚVZ SR, že jeho vyhláškou č. 263 z 24. 11. 2021 mohlo dochádzať na maloobchodnom trhu k zvýhodneniu niektorých kategórií podnikateľov. V zmysle predmetnej vyhlášky menšie a špecializované prevádzky zostávali zatvorené.

Súťažná advokácia

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Úrad opätovne upozornil na ohrozenie svojich vyšetrovacích právomocí vo vzťahu k povinnosti uloženej ustanovením § 6 zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti

„ak správny orgán zistí, že oznamovateľ, ktorý podal žiadosť o poskytnutie ochrany podľa § 5 ods. 1, urobil kvalifikované oznámenie, bezodkladne oznamovateľovi poskytne ochranu podľa § 7 a túto skutočnosť písomne oznámi oznamovateľovi, zamestnávateľovi a úradu“

Úrad navrhol umožniť v odôvodnených prípadoch oznámenie zamestnávateľovi odložiť do vykonania nevyhnutných úkonov v rámci prešetrovania úradu následne vykonávaného na základe oznámenia. Oznamovateľ pre svoju ochranu aj v tomto období bude disponovať potvrdením úradu o poskytovanej ochrane a rovnako bude informovaný aj samotný Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

NARIADENIE RADY (EÚ) č. 269/2014 zo 17. marca 2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny

1. Bez toho, aby boli dotknuté platné predpisy o podávaní správ, dôvernosti údajov a služobnom tajomstve, fyzické a právnické osoby, subjekty a orgány:

- a) ihneď poskytnú príslušnému orgánu členského štátu, v ktorom majú pobyt alebo sídlo, každú informáciu, ktorá by uľahčila plnenie tohto nariadenia, napríklad údaje o účtoch a sumách zmrazených podľa článku 2, a odovzdajú tieto informácie Komisii buď priamo alebo prostredníctvom daného členského štátu a
- b) spolupracujú s príslušným orgánom pri overovaní takýchto informácií.

2. Akékoľvek dodatočné informácie, ktoré získala Komisia priamo, sa sprístupnia členským štátom.

3. Akékoľvek informácie poskytnuté alebo prijaté v súlade s týmto článkom sa použijú výlučne na účely, na ktoré boli poskytnuté alebo prijaté.

Odborné webináre realizované pre zástupcov úradu na ochranu hospodárskej súťaže v Čiernej Hore

spolupráca s ostatnými orgánmi štátnej správy pri budovaní efektívneho systému odhaľovania a správneho sankcionovania porušení pravidiel hospodárskej súťaže
metodické usmernenie o postupe určovania pokút v prípadoch zneužívania dominantného postavanie a dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž
právna úprava hospodárskej súťaže v SR a základné princípy ochrany hospodárskej súťaže
priorizačná politika Protimonopolného úradu SR
rizikové indikátory protisúťažného správania v rámci verejného obstarávania
usmernenia úradu pre prednotitikačné kontakty pri posudzovaní koncentrácií
podmienky a povinnosti súvisiace s podmienkou v prípadoch koncentrácií
nariadenie komisie (EÚ) č. 330/2010 z 20. apríla 2010 o uplatňovaní článku 101 ods. 3 ZFEÚ na kategórie vertikálnych dohôd a zosúladených postupov

- 5 webinárov v oblasti štátnej pomoci

Analýza činnosti PMÚ v oblasti hospodárskej súťaže počas rokov 2011-2021

Za sledované obdobie rokov 2011 až 2021 úrad dosiahol aj aktívne saldo z hľadiska svojej rozpočtovej kapitoly, kedy príjmy úradu z vymožených pokút dosiahli dva a pol násobok výdavkov na jeho činnosť

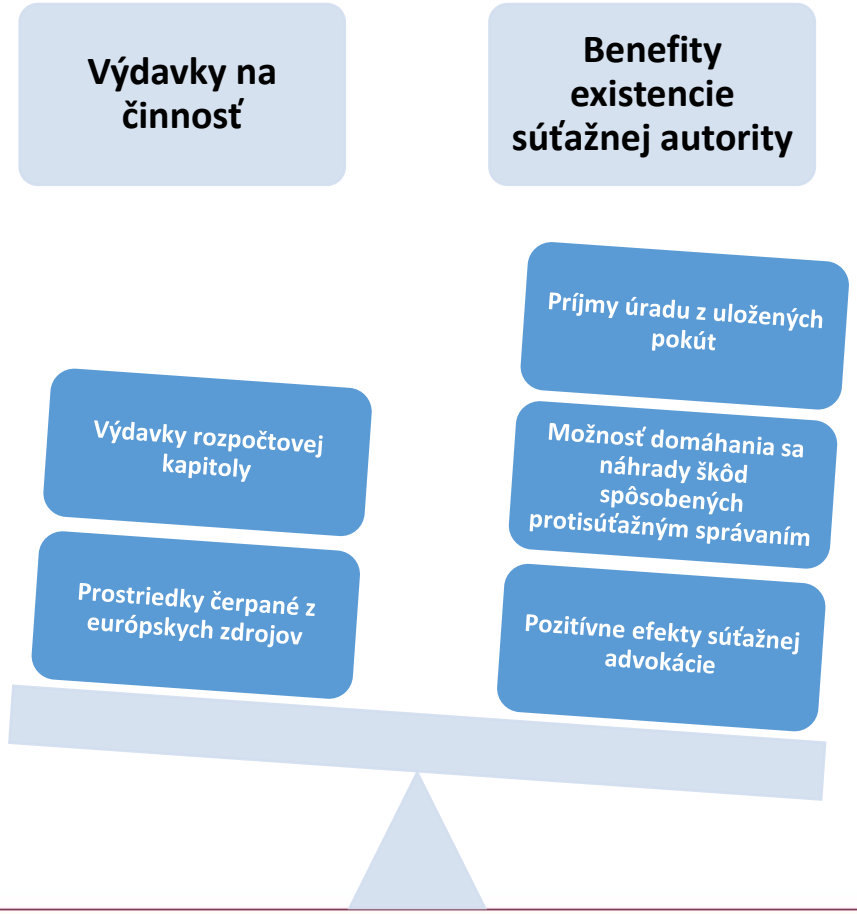

Rada PMÚ SR potvrdila prvostupňové rozhodnutie PMÚ SR o uložení pokuty podnikateľovi Slovenská pošta, a.s.

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) rozhodnutím č. 2021/NPI/POK/R/71 zo dňa 16. 12. 2021 potvrdila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) č. 2020/NPI/POK/2/25 zo dňa 26. 10. 20201.

Prvostupňovým rozhodnutím úrad podľa § 38a ods. 1 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže (ďalej len „zákon“) uložil podnikateľovi Slovenská pošta, a.s., **pokutu vo výške 330 867 eur za nepredloženie požadovaných podkladov a informácií v úradom určenej lehote a predloženie nepravdivých informácií**, čím podnikateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 22 ods. 2 zákona.

Rada úradu potvrdila vecnú správnosť zistení prvostupňového orgánu úradu, ako aj právne posúdenie skutkového stavu a výšku uloženej pokuty.

Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 12. 2021.

PMÚ SR rozhodol o uložení pokút vo výške takmer 9 mil. eur za kartel pri verejnom obstarávaní v oblasti energetiky

Úrad dňa 30. 12. 2021 vydal rozhodnutie, ktorým **uložil trom podnikateľom pokuty v celkovej výške 8 635 625 eur** za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je porušením ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení s ustanovením § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže a článku 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

V roku 2017 úrad prijal podnet od Nadácie Zastavme korupciu pre podozrenie z koordinácie postupu podnikateľov vo verejnom obstarávaní vyhlásenom prevádzkovateľom elektrizačnej prenosovej sústavy na území Slovenskej republiky. Na základe uvedeného podnetu úrad začal prešetrovanie týkajúce sa protisúťažného konania podnikateľov spočívajúceho v koordinácii ich postupu pri predkladaní ponúk do verejného obstarávania v súvislosti so zákazkou na uskutočnenie prác v sektore energetiky. Predmetom verejného obstarávania bola dodávka stavebných a montážnych prác, súvisiacich tovarov a služieb potrebných pri výstavbe a uvedení do prevádzky špecifického elektrického zariadenia, pričom hodnota víťaznej ponuky príslušného uchádzača prevyšovala 35 mil. eur (bez DPH).

V rámci prešetrovania podnetu úrad v dňoch 28. – 29. 5. 2019 v priestoroch dvoch prešetrovaných podnikateľov vykonal inšpekciu a na základe úradom v rámci prešetrovania získaných informácií a podkladov úrad dňa 11. 3. 2020 z vlastného podnetu začal správne konanie voči šiestim podnikateľom vo veci možnej dohody obmedzujúcej súťaž. Pokutu úrad nakoniec uložil len trom účastníkom konania, keďže úrad v konaní vo vzťahu k ďalším trom účastníkom konania nepreukázal, že by títo porušili ustanovenia zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže. Vzhľadom na to, že jeden z pokutovaných účastníkov konania požiadal o uplatnenie programu zhovievavosti a zároveň sa aj urovnal, úrad aplikáciou príslušných ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže súčasne **uložil zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na 3 roky** už len zostávajúcim dvom pokutovaným účastníkom konania.

PMÚ SR rozhodol o uložení pokút vo výške takmer 33 000 eur za kartel pri verejnom obstarávaní v oblasti stavebných prác v sektore energetiky

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor kartelov, (ďalej len „úrad“) dňa 22. 12. 2021 vydal rozhodnutie, ktorým uložil dvom podnikateľom pokuty v celkovej výške 32 956 eur za uzatvorenie kartelovej dohody, ktorá je porušením ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení s ustanovením § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže. V dotknutom prípade úrad v roku 2020 prijal podnet od Úradu vládneho auditu pre podozrenie z porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže vo verejnom obstarávaní, ktoré vyhlásila obec Čavoj. Na základe uvedeného podnetu úrad začal prešetrovanie týkajúce sa protisúťažného konania podnikateľov BECO, spol. s r. o., Žilina, WR system, s.r.o., Prievidza a STAVOR, spol. s r. o., Zákamenné spočívajúceho v koordinácii ich postupu pri predkladaní ponúk do verejného obstarávania v súvislosti so zákazkou na uskutočnenie stavebných prác v sektore energetiky, pričom hodnota víťaznej ponuky príslušného uchádzača prevyšovala 132 tisíc eur (bez DPH).

Na základe analýzy skutočností vyplývajúcich z podnetu a zo súťažnej dokumentácie úrad dňa 24. 2. 2021 z vlastného podnetu začal správne konanie voči vyššie uvedeným uchádzačom v predmetnom verejnom obstarávaní vo veci možnej dohody obmedzujúcej súťaž. Úrad uložil podnikateľovi BECO, spol. s r.o., pokutu vo výške 13 121 eur a podnikateľovi WR system, s.r.o., pokutu vo výške 19 835 eur. Voči účastníkovi konania STAVOR, spol. s r. o., úrad podľa § 25 ods. 2 písm. c) ZOHS konanie zastavil z dôvodu, že dôvod na konanie nebol daný. Vzhľadom na to, že **účastník konania** BECO, spol. s r.o., **požiadal o uplatnenie programu zhovievavosti a zároveň sa aj urovnal**, úrad mu neuložil zákaz účasti vo verejnom obstarávaní v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a pokutu, ktorú by mu inak úrad za preukázané porušenie zákona uložil, náležite znížil. Zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na dobu 3 rokov uložil úrad účastníkovi konania WR system, s.r.o.

Rozhodnutie úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 1. 2022.

PMÚ SR uložil pokutu vo výške takmer 58 tisíc eur za zneužívanie dominantného postavenia v oblasti kolektívnej správy práv

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) dňa 23. 2. 2022 vydal rozhodnutie, ktorým **uložil podnikateľovi pôsobiacemu v oblasti poskytovania služieb kolektívnej správy práv na území SR pokutu vo výške 57 939 eur** za zneužívanie dominantného postavenia.

Zo zistení úradu vyplynulo, že podnikateľ v dominantnom postavení v období od roku 2015 do roku 2019 uplatňoval pri poskytovaní služieb používateľom určitých druhov autorských diel v odbore verejný prenos prostredníctvom technických prostriedkov (TV a/alebo rádia) v izbách ubytovacích zariadení neprimerané ceny. Predmetné správanie podnikateľa bolo posúdené úradom ako protisúťažné v zmysle § 8 ods. 2 písm. a) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a článku 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť, účastník konania podal voči rozhodnutiu v zákonnej lehote rozklad.

KONCENTRÁCIE: PMÚ SR schválil s podmienkami a povinnosťami koncentráciu podnikateľov MOL Nyrt. a NORMBENZ Slovakia s.r.o.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor koncentrácií, dňa 28. 03. 2022 schválil koncentráciu, ktorá **spočíva v získaní nepriamej výlučnej kontroly podnikateľa MOL Nyrt. nad podnikateľom Normbenz Slovakia s.r.o.** Normbenz SK v SR prevádzkuje 16 ČS pod značkou „LUKOIL“, ktoré predávajú benzín, naftu a čiastočne aj auto LPG, taktiež mazivá; prostredníctvom predmetnej siete ČS taktiež poskytuje maloobchodný predaj doplnkového tovaru a ďalšie doplnkové služby (napr. umývacia linka, samoobslužná autoumyváreň, gastro produkty, prípadne tiež reštaurácie).

Na základe identifikovaných súťažných obáv Oznamovateľ predložil v lehote konečný návrh podmienok a povinností. V rámci jeho vyhodnocovania úrad vychádzal najmä zo skutočnosti, že predmetnou koncentráciou podnikateľ MOL získava v meste Košice 2 ČS a v mestách Michalovce a Prievidza po 1 ČS podnikateľa Normbenz SK. V každom z týchto miest sa podnikateľ MOL zaviazal odpredať rovnaký počet ČS SLOVNAFT, aký koncentráciou nadobúda, a to v lehote špecifikovanej vo výroku rozhodnutia. Ich odpredaj je možný iba vhodnému kupujúcemu, ktorý musí spĺňať detailne špecifikované striktné kritériá. Povinnosti súvisiace s podmienkami, ktorými je podnikateľ MOL viazaný, o. i. v prechodnom období zabezpečujú životaschopnosť a oddelené riadenie odpredávaného podnikania od ostatného podnikania Skupiny MOL.

Jednou z povinností, ktorú úrad uložil podnikateľovi MOL je aj ustanovenie takzvaného monitorovacieho správcu, ktorý bude dohliadať na dodržiavanie podmienok a povinností uložených rozhodnutím. Na monitorovacieho správcu má možnosť obrátiť sa subjekt, ktorý sa domnieva, že podnikateľ MOL nekoná alebo nekonal v súlade s uloženými podmienkami a povinnosťami tak, ako bol zaviazaný rozhodnutím o koncentrácii.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 29. 03. 2022.

Rada PMÚ SR vydala rozhodnutie vo veci zneužívania dominantného postavenia v oblasti odpadového hospodárstva

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) dňa 29. 09. 2022 vydala rozhodnutie č. 2022/DOZ/ZPR/R/46, ktorým rozhodla o rozklade účastníka konania voči prvostupňovému rozhodnutiu Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) č. 2022/DOZ/POK/2/3 zo dňa 31. 01. 2022.

V uvedenom prvostupňovom rozhodnutí úrad uložil podnikateľovi pokutu podľa § 42 ods. 1 písm. b) zákona č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“) vo výške 297 533 eur za uplatňovanie neprimeraných obchodných podmienok - zneužitie dominantného postavenia podľa § 5 ods. 3 písm. a) zákona, ktoré je zakázané podľa § 5 ods. 1 zákona.

Z konania pred Radou úradu vyplynuli nové skutočnosti, ktoré existovali už v čase vydania prvostupňového rozhodnutia a neboli prvostupňovému orgánu známe. Tieto nové skutočnosti predstavujú zmenu v skutkovom stave oproti tomu, z ktorého úrad vychádzal pri rozhodovaní vo veci. Rada úradu na účel správneho zistenia a posúdenia skutkového stavu prvostupňové rozhodnutie zrušila a vec vrátila prvostupňovému orgánu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 09. 2022.

Ďakujem za pozornosť

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

pmusr@antimon.gov.sk | www.antimon.gov.sk | tel.: +421/2/22 12 21 10